

بررسی ادعای برخی علمای سنی درباره تکذیب فتوای شیخ شلتوت در جواز گرایش به تشیع

در حالی که فتوای جواز گرایش به مذهب تشیع صادر شده از سوی شیخ الازهر فقید مصر برای همگان ثابت شده است، برخی علمای اهل تسنن به بهانه‌های مختلف در حال تکذیب این فتوا هستند.

در حالی که فتوای جواز گرایش به مذهب تشیع صادر شده از سوی شیخ الازهر فقید مصر برای همگان ثابت شده است، برخی علمای اهل تسنن به بهانه‌های مختلف در حال تکذیب این فتوا هستند. به گزارش خبرگزاری رسا، حسین محمد محمود عبد المطلب رییس دانشکده پژوهش‌های اسلامی و عربی استان قنا در مصر مدعی حرمت گرایش اهل تسنن به مذهب تشیع شد. وی در پاسخ به سوالی گفت: گرایش به مذهب جعفری که مذهب فقهی شیعیان ایران و شیعیان کشورهای عربی است، حرام به شمار می‌آید.

عبدالمطلب مدعی شد: شیعه معتقد به تحریف قرآن بوده، صحابه رسول اکرم (ص) را کافر و ام المومنین عایشه را لعن و توهین می‌کنند. کسانی که به این مذهب داخل شوند مرتد و کافر به حساب می‌آیند. رییس دانشکده پژوهش‌های اسلامی و عربی در بخش دیگر از این سوال با اشاره به فتوای شیخ شلتوت شیخ سابق الازهر مصر در جواز تعبد به مذهب جعفری تاکید کرد: هیچ فتوایی از شیخ شلتوت در این زمینه صادر نشده است و هر کسی که مدعی صدور چنین فتوایی بوده و مدرکی در دست دارد آن را به ما نشان دهد. حسین محمد خاطر نشان کرد: اگر سخنانی از شلتوت در جواز گرایش به شیعه آمده باشد حاکی از دیدگاه شخصی وی بوده و به معنای نظر و دیدگاه دانشگاه الازهر نیست.

اولین باری نیست که علمای الازهر و مسؤولان مراکز اسلامی مصر مدعی عدم صدور چنین فتوایی از سوی شیخ شلتوت شدند. چندی پیش شیخ یوسف قرضاوی نیز در مصاحبه‌ای تاکید کرد که با وجود مطالعه کتاب‌های اصلی شیخ شلتوت و با وجود آنکه بیش از ده سال با وی مجالست داشته است چنین فتوایی را از او شنیده و سندی هم در این خصوص نیست. قرضاوی افزود: آنچه که در رسانه‌ها با این عنوان منتشر شده است سخنی بدون دلیل و فاقد سند و مدرک است. اما با اندکی تحقیق و بررسی در می‌یابیم که این سخنان صرفاً ادعایی از سوی این افراد بوده و فتوای تاریخی شلتوت به اندازه‌ای در لایه‌های اعتقادی مردم و علمای حقیقت طلب کشورهای اسلامی منطقه رسوخ کرده است که قابل انکار به نظر نمی‌رسد. برای نمونه به شواهدی اکتفا می‌کنیم:

1. سخنان شیخ شلتوت در سال 1959 در مصاحبه با روزنامه الحیات نسبت به برقراری وحدت مان مسلمانان و تقریب بین مذاهب. نکته جالب اینجاست که لینک این مصاحبه از سایت‌های اینترنتی حذف شده است.
2. مجله «رسالة السلام» دارالتقريب اسلامی قاهره در عنوانی با نام فتوای تاریخی متن کامل پرسش پیرامون جواز تعبد و گرایش به شیعه در عبادات، معاملات را مطرح و پاسخ شیخ شلتوت را منتشر ساخته است.

در این سوال آمده است: بعضی از مردم معتقدند که عبادات و معاملات آنها در صورتی صحیح است که بر اساس مذاهب اربعه اهل سنت صورت پذیرد و کسی که بر اساس مذهب شیعه اثنی عشری و یا زیدی این اعمال را انجام دهد، اعمال وی پذیرفته نشده و باطل است. شیخ شلتوت در جواب تاکید کرد: اسلام مسلمانان را محدود به مذهب خاصی نکرده بلکه می‌گوید مسلمانان می‌توانند به مذاهب مشهور که از طریق صحیح به آنان رسیده است اکتفا کنند. مذهب شیعه جعفری نیز مانند مذاهب اربعه اهل تسنن قابل ارجاع بوده و می‌توان بدان عمل کرد.

این متن بعدها در مجله الازهر مصر با عنوان «بین السنة و الشيعة» به صورت کامل منتشر شده است.

3. شیخ شلتوت در دانشگاه الازهر مصر فقه شیعه را تدریس می‌کرد. مجله المجتمع العربي در مصاحبه‌ای از وی در این موضوع پرسید: آیا تدریس فقه شیعه در الازهر به معنای تایید این احکام است؟ وی در پاسخ گفت: فقه شیعه در بسیاری از موارد مانند فقه اهل تسنن است و بسیاری از علمای ما به احکام فقه شیعیان عمل می‌کنند. اگر حکمی با قرآن و سنت نبوی مخالف نباشد ما به آن تمسک می‌کنیم و این همان تقریب و وحدت میان مذاهب است.

حال سوالی که باید از علما و اندیشمندان الازهر پرسید آن است که چرا با وجود شواهد فراوان در میان کتب، مقالات و مجلات موثق و مورد اعتماد، صدور چنین فتوایی مورد تردید قرار می‌گیرد. آیا سیاست کشورهای منطقه در جلوگیری از نشر تشیع دلیل این ادعاها نیست؟ آیا این مساله نشان دهنده ترس حاکمان ظالم کشورهای عربی از آشنایی مسلمانان با معارف اهل بیت (ع) و انقلاب و مبارزه با آنان به شمار نمی‌آید؟ آیا تکذیب این فتوا از سوی اندیشمندان الازهر در راستای ترویج سیاست اختلاف میان مسلمانان صورت نمی‌گیرد و آیا علمای الازهر مصر نمی‌دانند که تفرقه میان شیعه و اهل سنت در راستای اجرای نقشه‌های دشمنان قسم خورده اسلام است؟